

**Ghid general privind desfășurarea
Programului de tutorat
din
Universității de Vest din Timișoara**

Cum a fost pregătită ideea implementării în UVT a programului de tutorat?

Ideea de implementare a unui astfel de program a pornit de la numărul tot mai mare al studenților care renunță la studiile universitare. Motivele pentru care studenții renunță la facultate sunt diverse: alegerea unei facultăți nepotrivite, lipsa acomodării la noul mediu academic, motive de ordin financiar sau chiar personal. Pentru a veni în sprijinul studenților, în ideea de a le facilita adaptarea la mediul universitar, Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră (CCOC) din Universitatea de Vest din Timișoara a desfășurat un studiu al cărui principal obiectiv a fost evaluarea nevoii de suport a studenților din anul I în vederea unei mai bune adaptări la mediul academic. Cu alte cuvinte, înainte de a pune bazele unui program de tutorat, am dorit să aflăm dacă studenții din Universitatea de Vest din Timișoara au nevoie de un astfel de program.

Plecând de la acest aspect, CCOC a elaborat un chestionar care a avut un scop dublu, și anume:

- identificarea situațiilor în care, pe parcursul anului I de studiu, studenții declară o nevoie mai crescută de suport din partea universității sau a facultății la care au studiat, în legătură cu aspecte care țin de procesul educațional sau cu aspecte relaționale;
- identificarea studenților care, odată ajunși în anul II, ar dori să desfășoare activități de voluntariat prin care să îndrume studenții din anul I în vederea adaptării mai rapide la viața de student și obținerii succesului academic.

Chestionarul a fost administrat studenților de an I (2015-2016) din Universitatea de Vest din Timișoara, prin intermediul e-mailului instituțional, precum și pe canalele de comunicare aflate la dispoziția facultăților. La acest chestionar au răspuns **529 de studenți** de la cele 11 facultăți din UVT.

Rezultatele studiului au arătat că 67% dintre studenți au disponibilitatea de a desfășura activități de voluntariat pentru a-i sprijini pe colegii din anul I, în timp ce doar 33% au menționat că nu au această disponibilitate. De asemenea, studiul arată că cele mai stringente nevoi ale studenților din anul I au fost: (1) informarea cu privire la procedurile prezente în universitate și la cele specifice facultății pe care o frecventează; (2) conturarea traseului profesional și adaptarea la cerințele academice generale, dar și la cele specifice facultății; (3) acomodarea la cămin.

Ca urmare a rezultatelor obținute, Prorectorul responsabil cu Strategia Academică împreună cu CCOC și cu sprijinul reprezentanților facultăților au decis **pilotarea pentru primul semestru al anului universitar 2016-2017 a unui program de tutorat** care se va adresa atât studenților din anul II, studenți care vor avea calitatea de **student tutore**, cât și studenților din anul I, studenți care vor avea calitatea de **studenți tutorați**.

În cele ce urmează vom oferi o scurtă descriere a termenilor la care vom face referire în acest ghid:

- **Studentul tutore:** este studentul din anul II, III sau IV (în cazul ciclurilor de licență cu patru ani) care, prin activitatea de voluntariat pentru care a optat, va tutora un grup de maxim 20 de studenți din anul I
- **Studentul tutorat:** este studentul din anul I care primește informații despre mediul academic de la studentul tutore;

Decanul de an (sau cadrul didactic responsabil de programul de tutorat): este un cadru didactic, desemnat de conducerea Departamentului, responsabil de studenții din anii I și de programul de tutorat care se adresează studenților de anul I .

De ce dorim să implementăm în universitate un program de tutorat adrestat bobocilor UVT?

Scopul implementării acestui program de tutorat este de a-i ajuta pe studenții din anul I să se acomodeze la noul mediu academic, de a le furniza informații utile cu privire la procedurile prezente în UVT sau la facultatea la care sunt studenți, de a-i ajuta să se acomodeze la cămin, de a le facilita comunicarea cu colegii și cu cadrele didactice, de a-i îndruma către profesorii din facultate pe probleme specifice și în general de a le oferi un cadru formal care să le permită o dezvoltare armonioasă din punct de vedere social, profesional și personal.

Ce presupune programul de tutorat?

Într-o primă fază, toți studenții care și-au exprimat disponibilitatea de a desfășura activități de tutorat vor participa, pe parcursul celor 2 zile premergătoare debutului anului universitar, la un scurt program de formare în urma căruia vor dobândi calitatea de student tutore pentru studenții de anul I. Conținutul și structura acestei sesiuni de formare vor fi elaborate de CCOC împreună cu OSUT, în timp ce furnizarea programului de formare va fi livrată de membrii OSUT.

Studenții care vor desfășura activități de tutorat vor fi anunțați de către reprezentanții facultăților de care aparțin cu privire la ora și locația sesiunii de formare cu 1 săptămână înainte de începerea formării. Toate aceste activități vor fi realizate în baza unui contract de voluntariat între studentul tutore și Universitatea de Vest din Timișoara.

Fiecare tutore va tutora, de preferință, un număr maxim de 20 de studenți din anul I, aceștia fiind distribuiți de către facultăți pe specializări de licență. Activitatea de tutorat se va desfășura exclusiv în mediul formal, în spațiile universității. Fiecare facultate în cadrul căreia se va desfășura programul de tutorat va pune la dispoziția studenților spațiile necesare unei bune activități, de comun acord cu studenții tutori.

Volumul de muncă estimat pentru studentul tutore este de 4-5 ore de voluntariat/săptămână, dintre care o oră este de contact direct (întâlnire față în față cu studenții din anul I), iar restul timpului va fi dedicat comunicării în mediul online și documentării.

La deschiderea oficială a anului universitar pe fiecare facultate, conducerea facultății va prezenta studenții tutori, studenților de anul I. Ulterior, fiecare decan de an va organiza o întâlnire cu studenții tutori în care le va explica aspectele de ordin administrativ din cadrul universității și a facultății.

Studentii tutori au responsabilitatea de a organiza 2 întâlniri cu studenții pe care îi tutorează, întâlniri care se vor desfășura într-un mediu formal. Prima întâlnire directă va fi organizată în perioada 3 – 15 octombrie, ocazie cu care studenții tutori, pe lângă facilitarea intercunoașterii, le vor explica studenților din anul I aspecte procedurale din UVT și din Facultate – regulament UVT, cod etic, codul studentului, modalitatea prin care pot împrumuta cărți de la bibliotecă, un tur al UVT-ului ș.a), conform informațiilor primite în sesiunea de formare.

Practic, studentul tutore va furniza grupului de studenți pe care îl tutorează o serie de informații despre facultatea la care studiază și va răspunde la întrebări. De asemenea, în condițiile în care studentul din anul I se confruntă cu probleme, în funcție de natura problemelor, studentul tutore îl va direcționa corespunzător, ajutându-l astfel să găsească soluții la problemele cu care se confruntă. În cazul în care studentul tutore se confruntă cu situații care îi depășesc competențele, se va adresa decanului de an.

Cea de-a doua întâlnire directă dintre studentul tutore și grupul de studenți pe care îi tutorează va avea loc în intervalul 18 noiembrie – 9 decembrie.

Pentru o comunicare eficientă, recomandăm ca studenții tutori să facă parte din minim două grupuri de discuții prin intermediul Facebook: (1) un grup de suport al studenților tutori unde aceștia vor discuta despre situații, nu despre studenți în mod particular (grupul va fi creat și administrat de CCOC); (2) grupuri gestionate de către studenții tutori în care studenții tatorați sunt membrii (grupuri create și gestionate de studenții tutori). Comunicarea dintre studenții tutori și studenții tatorați se va face atât prin intermediul acestor grupuri, cât și prin adresa de e-mail instituțională.

Pe parcursul semestrului I, studenții tutori vor nota într-un jurnal reflexiv impresiile pe care le au ca urmare a implicării în activitatea de voluntariat, cel puțin o dată pe lună sau ori de câte ori observă ceva neobișnuit sau simte nevoia. Pe de altă parte, tot în acest document, studenții tutori vor nota și ulterior vor centraliza prezențele și absențele studenților tatorați. Structura jurnalului reflexiv va fi elaborată de către CCOC în format google docs, astfel încât aceasta să poată fi accesată și de către decanul de an sau cadrul didactic responsabil de programul de tutorat.

La sfârșitul semestrului, studentul tutore va fi evaluat de către cadrul didactic (decanul de an la anul I) responsabil de programul de tutorat, în baza acestui jurnal reflexiv, dar și în funcție de feedback-ul primit de la studenții din anul I și de alte criterii obiective (de exemplu, promovabilitatea în cadrul primei sesiuni a anului I). Criteriile de evaluare vor fi stabilite de către CCOC și aduse la cunoștința decanilor de an. Evaluarea activității de tutorat a studenților tutori, se va face de fiecare Decan de anul I de la fiecare specializare de licență din cadrul facultății, în forma admis / respins, conform Regulamentului UVT privind activitatea de voluntariat. În condițiile acordării calificativului *admis*, studenții tutori vor beneficia de 2 credite adiționale, corespunzătoare disciplinei facultative Voluntariat cuprinsă în planul de învățământ. Acest program de tutorat se va desfășura doar în semestrul I al anului universitar 2016 – 2017 conform calendarului activităților. După finalizarea acestei activități, studenții tutori vor oferi feedback decanului de an, iar ulterior, decanii de an vor împărtăși aspectele importante ale acestei activități în cadrul unei întâlniri cu conducerea facultății, cu reprezentanții CCOC, reprezentanții OSUT și cu Prorectorul de Strategie Academică. În funcție de rezultatele obținute, se va decide dacă acest program

va continua sub forma prezentă sau va suferi anumite modificări în funcție de feedback-urile primite de la cei implicați în cadrul programului de tutorat.

La finalul semestrului I se va decerna **Premiul pentru cel mai implicat student tutore** în baza recomandărilor venite din partea decanului de an.

- **Care sunt activitățile pe care le vor desfășura studenții tutorați?**
 - de a participa fizic la cele două întâlniri organizate de studentul tutore
 - de a participa activ în mediul online
 - de a raporta studentului tutore dificultățile cu care se confruntă
 - de a furniza feedback cu privire la activitatea studentului tutore

- **Care sunt activitățile pe care le vor desfășura studenții tutori?**
 - de a participa la training-ul de formare ce va avea loc în 26-27 septembrie 2016
 - de a organiza în perioada 3 – 15 octombrie o primă întâlnire cu grupul de studenți pe care îl tutorează
 - de a crea un grup pe facebook și de a-i adauga ca și membrii pe studenții pe care îi tutorează
 - de a răspunde solicitărilor studenților tutorați
 - de a organiza o a doua întâlnire cu grupul de studenți pe care îi tutorează în intervalul 18 noiembrie – 9 decembrie 2016
 - de a fi membru activ în grupul facebook de tutori
 - de a completa un jurnal reflexiv în care să povestească despre experiența de tutore, despre aspectele dificile cu care s-au confruntat, despre satisfacția activității de voluntariat și despre ceea ce au învățat din această activitate.
 - de a răspunde solicitărilor decanului de an cu privire la activitatea desfășurată

- **Care sunt activitățile pe care le va desfășura decanul de an?**
 - de a organiza o întâlnire generală cu studenții tutori în cadrul căreia să le explice aspecte de ordin administrativ;
 - de a informa regulat directorul de departament asupra studenților tutorați cu risc de abandon, identificați de studentul tutore
 - de a consulta regulat jurnalul reflexiv al studentului tutore
 - de a realiza evaluarea studenților tutori
 - de a oferi sprijin studenților tutori în activitatea pe care o desfășoară
 - de a raporta către CCOC evaluarea studenților tutori
 - de a realiza un raport scris la încheierea perioadei de supervizare a voluntariatului pe care să îl înainteze decanului facultății și prorectorului de strategie academică
 - de a participa la nominalizarea pentru premiu

- **Care sunt activitățile desfășurate de membrii Centrului de Consiliere și Orientare în Carieră (CCOC)?**
 - de a organiza training-ul de formare pentru studenții tutori și de a pune la dispoziția celor implicați toate materialele necesare
 - de a analiza feedback-ul studenților tutorați pentru a îmbunătăți modul de lucru în anul următor
 - de a pune la dispoziția decanilor de an aspectele formale ale colaborării (template al contractului de voluntariat / template adeverință care atestă implicarea în activitatea de voluntariat; jurnalul reflexiv)
- **Care sunt activitățile desfășurate de Prorectorul de Strategie Academică?**
 - de a semna contractele de voluntariat și adeverințele aferente
 - de a reprezenta la nivelul UVT orice fel de procedură în legătură cu programul de tutoriat
 - de a organiza o întâlnire finală cu membrii implicați pentru o analiză a rezultatelor programului
 - de a comunica periodic către Comitetul director al UVT date relevante legate de progresul activității de tutoriat
 - de a informa Departamentul de Comunicare și Imagine al UVT în vederea elaborării unor comunicate de presă pe tema activității de tutorat

Director CCPOC
Vlad Petcu

Psiholog
Roxana Păcurar

Prorector Strategie Academică
Irina Macsinga

19 septembrie 2016